

OBSAH:

1 ÚVOD DO PROBLEMATIKY DĚTSKÉ ONKOLOGIE	9
<i>prof. MUDr. Štěrba Jaroslav, Ph.D.</i>	
2 NÁHLÉ PŘÍHODY V DĚTSKÉ ONKOLOGII	18
2.1 Hyperleukocytosa.....	18
<i>MUDr. Růžičková Petra</i>	
2.1.1 Granulocyty	19
2.1.2 Agranulocyty	20
2.1.3 Kazuistika.....	26
2.2 Metabolické komplikace	27
<i>MUDr. Bronišová Danica</i>	
2.3 Syndrom horního mediastina a syndrom horní duté žíly	38
<i>MUDr. Pavelka Zdeněk</i>	
2.4 Neurologické náhlé příhody	45
2.4.1 Syndrom intrakraniální hypertenze (SIKL).....	45
<i>MUDr. Pavelka Zdeněk</i>	
2.4.2 Syndrom míšňní komprese u dětí s nádorovým onemocněním	50
<i>MUDr. Zitterbart Karel, MUDr. Pavelka Zdeněk</i>	
2.5 Břišňní náhlé příhody	53
<i>as. MUDr. Bajčiová Viera, CSc</i>	
2.5.1 Etiologie a patofyziologie	53
2.5.2 Diagnostika a vyšetření dítěte s břišňními symptomy.....	54
2.5.3 Nejčastější akutňní břišňní příhody v dětské onkologii	55
2.5.3.1 Ileus.....	55
2.5.3.2 Nekrotizující enterokolitída	57
2.5.3.3 Akutňní pankreatitída	60
2.5.3.4 Venó-okluzivňní choroba jater (VOD).....	61
2.5.3.5 Akutňní krvácení ze zažívacího traktu	64
2.5.3.6 Proktokolitída, perirektální absces	65
3 HEMATOLOGICKÁ PODPŮRNÁ PÉČE, KRVÁČIVÉ A TROMBOTICKÉ KOPLIKACE, HEMOTERAPIE.....	66
<i>MUDr. Zapletal Ondřej</i>	
3.1 Hemostáza a její poruchy	66
3.2 Krvácivé komplikace u onkologických pacientů	68
3.3 Trombotické komplikace u onkologických pacientů.....	70
3.3.1 ČŽK a trombóza	73

3.3.2	Zásady správného odběru krve na hemokoagulační vyšetření.....	73
3.4	Hemoterapie	74
3.4.1	Hemovigilance.....	75
3.4.2	Transfuzní přípravky (TP).....	77
3.4.3	Erytrocytární přípravky	78
3.4.4	Trombocytařní přípravky	79
3.4.5	Plazma	80
3.4.6	Praktické shrnutí.....	81
3.4.7	Krevní deriváty	83
4	INFEKČNÍ KOMPLIKACE, PREVENCE, PROFYLAXE INFEKČÍ	86
	<i>MUDr. Mazánek Pavel, prof. MUDr. Štěrba Jaroslav, Ph.D.</i>	
4.1	Neutropenie	86
4.1.1	Nejčastější druhy infekcí u onkologicky nemocných.....	87
4.2	Prevence infekcí	88
4.3	Profylaxe infekcí.....	88
4.3.1	Profylaxe bakteriálních infekcí	88
4.3.2	Profylaxe virových infekcí	89
4.3.3	Profylaxe mykotických infekcí.....	89
4.3.4	Profylaxe pneumocytis carinii	89
5	LÉČBA FEBRILNÍ NEUTROPENIE.....	90
5.1	Léčba febrilní neutropenie.....	91
	<i>MUDr. Mazánek Pavel, prof. MUDr. Štěrba Jaroslav, Ph.D.</i>	
5.1.1	Léčba dětí s febrilní neutropenií nízkého rizika ambulantní perorální léčba – nepovinná část	92
5.1.2	Léčba dětí s febrilní neutropenií středního rizika	93
5.1.3	Léčba dětí s febrilní neutropenií vysokého rizika	93
5.2	Léčba septického šoku u dětí.....	94
	<i>MUDr. Štěrba Martin, Ph.D.</i>	
5.2.1	Definice klíčových pojmů	94
5.2.2	Klinické příznaky šoku a jejich vyhodnocování.....	95
5.2.3	Léčba septického šoku	97
5.2.4	Komplexní intenzivní péče o pacienta v těžké sepsi a septickém šoku	101

6	NUTRIČNÍ PODPORA.....	105
	<i>MUDr. Lokaj Petr</i>	
6.1	Malnutrice	105
6.1.1	Enterální výživa.....	107
6.1.2	Parenterální výživa.....	108
6.1.3	Potřeba tekutin	109
6.1.4	Glykémie a insulín	109
6.2	Nausea a zvracení vyvolané chemoterapií.....	110
	<i>MUDr. Lokaj Petr, MUDr. Weinreb Michal</i>	
7	LÉČBA BOLESTI U ONKOLOGICKY NEMOCNÝCH DĚTÍ.....	118
	<i>MUDr. Lokaj Petr</i>	
7.1	Hodnocení bolesti	119
7.2	Nefarmakologické metody léčby bolesti u dětí s nádorovým onemocněním	119
7.3	Farmakologické zvládnání nádorové bolesti u dětí	120
7.4	Cesty a způsoby podání analgetik.....	123
8	PSYCHOSOCIÁLNÍ ASPEKTY PÉČE O DĚTI S MALIGNÍM ONEMOCNĚNÍM (ETICKÉ PROBLÉMY).....	128
	<i>Mgr. Vlčková Irena</i>	
8.1	Možnosti psychosociální péče v pediatričké onkologii	129
8.2	Etické problémy v pediatričké onkologii	132
8.3	Komunikace a sdělování informací v pediatričké onkologii	133
8.4	Praktické otázky při komunikaci s dítětem o závažném onemocnění	135
8.5	Postup sdělování diagnózy	138
8.6	Chápání nemoci u dětí a dospívajících.....	141
8.6.1	Senzomotorické období (0-2let)	142
8.6.2	Předoperační stádium (2-7let).....	143
8.6.3	Stádium konkrétního myšlení (7-11let)	144
8.6.4	Stádium abstraktního myšlení (11 a více let).....	145
8.7	Chápání smrti u dětí	146
9	OCHRANA REPRODUKČNÍCH FUNKCÍ, POZDNÍ TOXICITA LÉČBY... 152	
	<i>MUDr. Magnová Olga</i>	
9.1	Poruchy funkce pohlavních žláz jako následek chemoterapie	152
9.1.1	Poruchy funkce pohlavních žláz jako následek radioterapie	153
9.1.2	Komplexní ochrana reprodukčních funkcí.....	154

9.2	Pozdní následky onkologické léčby.....	155
9.3	Terapie	158

10 CENTRÁLNÍ ŽILNÍ KATETRY U ONKOLOGICKY NEMOCNÝCH DĚTÍ.. 160

MUDr. Štěřba Martin, Ph.D., Petlachová Martina

10.1	Centrální žilní přístup u dětí	160
10.1.1	Přístup do centrálního řečiště	160
10.2	Kanylace centrálních žil – obecné principy	161
10.3	Jednotlivé přístupy do centrálního žilního řečiště	166
10.3.1	Kanylace vnitřní krční žíly (vena jugularis interna).....	166
10.3.2	Kanylace zevní krční žíly (vena jugularis externa).....	168
10.3.3	Kanylace podklíčkové žíly (vena subclavia)	168
10.3.4	Kanylace stehenní žíly (vena femoralis).....	169
10.4	Péče o centrální venózní vstupy – katetry a porty	171
10.4.1	Ošetřovatelský postup při aplikaci do venózního portu – uzavřený systém	172
10.4.2	Ošetřovatelský postup při aplikaci do centrálního venózního portu – otevřený systém.....	174
10.5	Ošetřovatelský postup při ošetření ústí CVK.....	175

11 PÉČE O DÍTĚ S TRANSPLANTACÍ KOSTNÍ DŘENĚ 179

MUDr. Kepák Tomáš, Cetlová Alice

11.1	Předtransplantační příprava	185
11.2	Předtransplantační příprava příjemce	185
11.3	Předtransplantační příprava dárce	185
11.4	Odběr periferních kmenových buněk nebo kostní dřeně pro transplantaci.....	186
11.5	Vlastní průběh transplantace krvetvorné tkáně.....	187

12 PODPŮRNÁ PÉČE V PRŮBĚHU RADIOTERAPIE A VEDLEJŠÍ NÁSLEDKY RADIOTERAPIE..... 203

MUDr. Hřivňacká Jana, MUDr. Zitterbart Karel,

MUDr. Horová Hana, prof. MUDr. Šlampa Pavel, CSc.

12.1	Vedlejší následky radioterapie	204
12.1.1	Akutní postradiační reakce.....	204
12.1.2	Pozdní postradiační reakce	205
12.1.3	Lokální postradiační reakce	205
12.1.4	Systémová postradiační reakce	205
12.1.5	Faktory ovlivňující závažnost radiačního poškození	205
12.1.6	Toleranční dávky tkání a orgánů	206

12.2	Obecné principy terapie akutních nežádoucích účinků radioterapie	207
12.2.1	Kožní toxicita.....	207
12.2.1.1	Akutní radiodermatitida.....	208
12.2.1.2	Chronická radiodermatitida	210
12.3	Nauzea a zvracení, podpora nutrice.....	211
12.3.1	Nevolnost a zvracení	211
12.3.2	Podpora nutrice	212
12.4	Hematologická toxicita.....	213
12.5	Speciální část	214
12.5.1	Ozařování v oblasti hlavy	214
12.5.2	Ozařování v oblasti hlavy a krku.....	216
12.5.3	Postižení zraku	218
12.5.4	Postižení sluchu	219
12.5.5	Poruchy funkce štítné žlázy	219
12.5.6	Mícha	220
12.6	Ozařování v oblasti hrudníku	220
12.6.1	Akutní nežádoucí účinky	220
12.6.2	Subakutní nežádoucí účinky	221
12.6.3	Pozdní nežádoucí účinky.....	221
12.7	Ozařování v oblasti břicha a pánve	222
12.7.1	Akutní nežádoucí účinky	222
12.7.2	Pozdní nežádoucí účinky.....	224
12.7.3	Muskuloskeletární systém	225
12.7.4	Sekundární malignity	226

POUŽITÁ LITERATURA 228

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK..... 234

OBRÁZKY 236

PŘÍLOHA 237

Strava pro imunokompromitované pacienty,
MUDr. Kepák Tomáš, Cetlová Alice